

Hallo Natuurvrienden,

Na een periode met echte lente-temperaturen trokken we op **26 februari** naar de Uitkerkse Polder. Ook tijdens de wandeling was het zo'n graad of 10 maar de stevige zeebries, met af en toe een frisse regenvlaag, herinnerde er ons toch aan dat de winter nog niet voorbij is. Met **16 natuurliefhebbers** wandelden we zo'n vier kilometer doorheen dit natuurgebied dat tot op Europees niveau bekend staat voor zijn wintergasten in de winter (juist ja) en zijn broedende weidevogels in het voorjaar. Ondanks het grijze weer met flink wat wind kregen we dan ook heel wat soorten te zien, vaak ook in hele grote aantallen.

Wie pas begint met vogels kijken wordt in het begin overstelpt met allerhande informatie over, en kenmerken van, de verschillende soorten. Dan denk je wel eens "Hoe is het in hemelsnaam mogelijk om dat allemaal uit elkaar te houden?" Het antwoord is heel eenvoudig... een jaartje volhouden. Na dat eerste jaar zul je merken dat je op heel wat soorten vogels automatisch de juiste soortnaam kunt plakken. Gelukkig blijven er in de natuur steeds weer nieuwe dingen te leren en te weten (denk maar aan de 1200 soorten wilde planten, de 5000 soorten zwammen, de 25.000 soorten insecten... en ja, dat zijn de aantallen voor Vlaanderen). Zo blijft het boeiend en eenmaal door de natuurmicrobe gebeten merk je dat je jezelf vragen begint te stellen. Vele waaroms? hoe's? en wanneer's? passeren de revue in je hoofd. De correcte antwoorden vinden zal niet altijd eenvoudig zijn maar ook dat maakt het extra boeiend.

De Uitkerkse Polder werkt in de winter als een magneet op watervogels. Daar zijn een aantal redenen voor. In de weilanden vinden de vogels veel gras, de ganzen en de Smienten zijn echte grazers dus voor hen is de dis rijk gedekt. In en tussen

de weilanden zijn er enorm veel waterpartijen, maar liefst 14 km waterloop per vierkante kilometer polder. Daar vinden de andere eendensoorten en andere watervogels hun voedsel. Het water wordt ook gebruikt als vluchtplaats bij een aanval door een roofvogel. Gelukkig zien de vogels deze rovers al van ver komen, er zijn namelijk geen bomen of struiken waar ze zich kunnen verstoppen. En... niet onbelangrijk, er wordt in de Uitkerkse Polder niet gejaagd tijdens de winter. Combineer dit alles en je krijgt een gebied waar vele tienduizenden vogels elk jaar graag naar terugkomen. De vogels trekken ook een aantal andere, toch wel bijzondere, diersoorten aan: de vogelkijker, de twitcher en de supertele-fotograaf. Alle drie zijn ze op hun manier met natuur bezig maar de eerste soort lijkt me toch zeker de meest sociale (wat met het gezellige nakaart-moment in het bezoekerscentrum Groenwaecke nog maar eens ter plaatse werd bewezen).

De foto's in deze verslagjes lenen we meestal van internet om de soort zo fraai mogelijk in beeld te brengen. Soms zit er toch eens een eigen product (JaVa) of een foto van een mede-wandelaar tussen (naam wordt dan vermeld). De foto's tonen een aantal (maar lang niet alle) soorten die we hebben gezien. De commentaar onder de foto's bevat kleine stukjes van wat er over deze soorten werd verteld tijdens de wandeling. Wie af en toe eens mee komt wandelen verzamelt zo beetje per beetje heel wat natuurkennis en merkt dat ook dichtbij huis vanalles te beleven en te bekijken valt. In deze NVO-verslagjes kwamen tot nu toe **48 verschillende soorten** aan bod. Op de NVO-soortenlijst kun je alle waargenomen (en met zekerheid herkende) soorten terugvinden, daar staat de teller momenteel (na 4 activiteiten) op **95 verschillende soorten**.

De **Grauwe gans** blijft in onze streken steeds meer in de zomer rondgangen om te broeden. Ze veroorzaken in die periode ook flink wat schade aan landbouwgewassen en dat zorgt voor behoorlijk wat geruzie tussen landbouwers en natuurverenigingen. (foto: JaVa)

De **Kolgans** is een echte wintergast. Tijdens het broedseizoen zitten ze heel ver in het noordoosten, onder andere in Noord-Siberië. De volwassen vogels hebben duidelijke, zwarte strepen op de buik en een grote witte vlek boven de snavel. (foto: waarnemingen.be)

Brandganzen hebben een opvallende zwart-wit-tekening die zelfs in de vlucht eenvoudig te herkennen is. Deze soort broedt extreem hoog in het noorden, bijvoorbeeld op Spitsbergen en Nova Zembla. Uitzonderlijk blijft toch eens een koppeltje in Vlaanderen om te broeden. (foto: JaVa)

Grote Canadese ganzen lijken wel een beetje op Brandganzen maar ze zijn een flink stuk groter. Het oog zit bij deze soort in het zwart van de kop-tekening (bij de Brandgans zit het oog in het wit). De naam zegt het al, deze soort werd uit Noord-Amerika ingevoerd voor de jacht en als siervogel en hoort hier dus niet thuis (=exoot). (foto : JaVa)

Krakeenden zien er van op een afstand nogal saai grijs uit. Maar hoe dicht je het verenkleed bekijkt, hoe meer details je ontdekt en hoe mooier het wordt. Iemand gebruikte hiervoor zelfs de mooie term "gejaspeerd" (je moet er maar op komen, nieuwjaar...). (foto : Arkive)

Een **Slobeend** herken je aan de merkwaardig grote snavel. In die snavel zitten 115 kamvormige lamellen waarmee eten uit het water wordt gezeefd. Slobeenden zie je vaak rondjes zwemmen, zo creëren ze een draaikolk waarmee de bodem wordt omgewoeld. (foto : waarnemingen.be)

Tussen al die vogels door toch even aandacht voor een zoogdier : de **Mol**. In de winter graven wormen en andere bodemdieren zichzelf dieper in tegen de kou. De Mol moet dus nieuwe, diepere gangen graven op zoek naar voedsel. De vrijgekomen aarde veroorzaakt heel wat nieuwe molshopen. Uitzonderlijk kun je een Mol in de vroege ochtend ook even boven de grond zien komen. (foto: gazet van Deurne)

Pijlstaarten krijg je echt niet elke dag te zien. De grootste kans op een waarneming maak je tijdens de trekperiodes. De vorm van de staartveren en de opvallende koptekening van het mannetje maken de soort wel van heel ver herkenbaar. (foto : Wikipedia)

Dat de trek echt wel al begonnen is bewezen deze **Grutto's**. We kregen een grote groep te zien waarbij sommige Grutto's nog in hun grijze winterpak zaten en andere al duidelijk de mooie roodbruine zomerveren toonden. het merendeel van de Grutto's trekt door naar het noorden maar in de meest ongeschonden weilanden blijven er bij ons ook wel wat broeden, bijvoorbeeld in de Uitkerkse Polder. (foto : waarnemingen.be)

Ook **Kemphanen** krijg je zo goed als alleen in de trekperiodes te zien. De mannetjes krijgen in het broedseizoen spectaculaire "kragen" waarmee tijdens de balts wordt uitgedrukt (zoals je op de foto kunt zien). Helaas broeden er geen Kemphanen meer bij ons en zien we enkel doortrekkers. Zo vroeg in het jaar is de kraag nog niet, of niet goed, zichtbaar. (foto : Arkive)

De volhouders kregen op het eind van de wandeling nog een **Watersnip** te zien. Deze soort is super gecamoufleerd maar gelukkig valt de overdreven grote snavel wel op als de vogel eventjes beweegt. Als ze stil blijven zitten dan wordt het zelfs met een verrekijker moeilijk om ze te vinden. (foto : waarnemingen.be)

Een topsoort die elke bezoeker aan de Uitkerkse polder hoopt te zien is de **Velduil**. Bij het wegrijden uit de polder kregen we een jagent exemplaar te zien. Hij/Zij trok mooie parallele banen boven een weiland, op een paar meter hoogte luisterend of hij/zij muizen of ander lekkers kon horen ritselen in het gras. (foto : waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 12 maart** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling gepland. Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Vanaf januari 2017 werd een nieuw initiatief opgestart : **NVO**. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en organiseert elke maand twee natuuractiviteiten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd maar liefst 37 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.wordpress.com/>

Volgende NVO-activiteiten :

- **Zondag 12 maart** : Voorjaarstrek in het **Oostends krekengebied**
Start om 14u00 op de parking van de Kinderboerderij, Stuiverstraat 599, Oostende
- **Zondag 26 maart** : Nieuwe natuur in de **baai van Heist** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : 14u15 begin Zeedijk Heist, Zeedijk-Heist 65, Knokke-Heist
- **Zondag 09 april** : Lentewandeling in het **Stadsrandbos**
Start om 14u00 op de hoek van Grintweg en Gistelsesteenweg, Oostende
- **Zondag 23 april** : Daguitstap naar **Noord-Frankrijk** (Platier d'Oye en Cap Blanc Nez) (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 09u00 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : 10u00 Parking natuurgebied Platier d'Oye, Route des Dunes 1040, Oye-Plage
- **Zondag 14 mei** : wandeling door het park van het **Domein Raversijde**
Start om 14u00 aan de kapel Sint-Rafaël te Raversijde, Duinenweg 87, Oostende
- **Zondag 28 mei** : Natuurgebied **Bourgoyen in Gent** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : 14u15 parking bezoekerscentrum, Driepikkelstraat 35, Gent

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte1@telenet.be

De inbox wordt elke dag meermaals gecheckt en antwoord volgt daarna zo vlug mogelijk.

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)